

vår vänskap, och under åtnjutande af ett mustigt halfqvarter öppnade han sitt hjertas fängelsedörr.

"Vet du," sade han: "att jag är dödligt kär i Charlott, den sötaste engel under solen. Du ler, du tycks ej tro mig, och likväl är det mitt fulla alvare — ser du?" fortfor han, och visade mig hennes porträtt, "hihihi!" Jag grep om mitt stora glas och drack i "Bromiskt ensvälj" en grundelig gratulations-skål. Stretensflygt hviskade mig i örat om en "nästan afgjord sak". Trumpeten dånade. Balen var slut, och hvar ock en af sällskapet vände nu sin uppmärksamhet ifrån dans och musik till den stora konsten att få reda på kammarpigor, betjenter, lappskor och galoscher.

Natten var mörk. Ett litet duggregn hade genom molnens hokus pokus fördränkt allt månsken. Jag hade skiljt mig ifrån Stretensflygt och hans sällskap och hunnit ett obetynligt stycke på min ensliga hemvandring, då flera fruntimmersröster "håll! håll!" från tvenne skramlande hyrvagnar på en gång väckte min vppmärksamhet. "Är något sönder?" ropade kusken och hoppade ned från den rankiga kuskbocken. Med osynlig förskräckelse strömmade de obekanta damerna ur vagnarna och ropande huller om buller i

den mörka natten "Calle, Sophi, Ebba, Lina Mamma!" i en mystisk förvirring. Jag trädde närmare för att se sjelfva machineriet till detta nattspektakel — Saken är upplyst — misstaget rättadt — allmän glädje! Orsaken till förskräckelsen i båda vagnarna var enahanda. Notarien Friberg, som med sin mor och sina systrar bevistat balen, skulle åka i ena vagnen och Stretensflygt med sitt sällskap i den andra; men genom Amors puss-lustiga tillställning, hade de båda herrarna, förmodeligen äfven litet vimmelkantiga af balen, tagit miste vagnar och råkat i obekanta verldar, utan att misstaget genast märktes. Saken åstadkom ingen förargelse, men föranledde till en närmare bekantskap emellan de båda familjerna. Man öfverenskom att träffas oftare, emedan det, som Fru Friberg yttrade sig, tycktes vara "ödets mening. Man åtskiljdes. Vagnarna rullade af. Allmänt skratt! —

IV

"Hvad, du vill ej bli kär?"

Jo, du skall bli det, jag deruppå svär."

DAHLGREN.

Efter en tid, under hvilken de båda familjerna ofta roat sig tillsammans, än hemma hos sig, än genom små lustfärder till Djurgåln och Norrbacka, och andra pussluta tillställningar, merendels uppfunna af von Stretenflygts i detta afseende outtömliga snille, stod jag i mitt fönster vid vesterlånggatan med en blossande tobakspipa och betraktade en gammal gråhårig Gubbe midt öfver, som med yttersta grannlagenhet gjorde sin toilette. Allå gånger tillsammans tagna under ett års tid, som jag fejat mina tråslitna studentbyxor, för att kura hos de mäktige professorer i Upsala, hafva aldrig kostat mig så lång tid, som den gråhårige mannen nu använde på sin klädsel för en enda gång. Jag rökte en pipa, jag rökte

två — och en half, då kastade jag åter min blick i fönstret för att se den bleka mågubben i sin fullhet — Gudomliga syn! hvad såg jag! Förtrollande bilder! Änglahufven! rosor och liljor! Den gamle hedersmannen är försvunnen, scenen förändrad: vinterstycket förbytt till en herrligare tafla, på hvars rikt blommande färgprakt ögat hvilar med förtjusning. En ung oskuld, skön som Axels Maria —

”De svarta loekar lägo lika

En midnatt kring en rosengård” —

satt vid ett bord i fönstret midt emot och undervisade en mindre flicka i ritkonsten. Jag aftorkade mina glasögon och satte nästippen ända intill fönsterrutan. En ljuf brusning genomträngde min själ, min inbillningskraft uppglödgedes: jag tyckte mig se idealet till Raphaels Madonna. ”Var det hennes far, som jag nyss såg vid toaletten? Hvem är hon den gudomliga, kosta mig mitt lif, jag skall veta det! Jag gick fram och åter på golfvet med tankar oredigare, än en kallops. Jag stannade och såg ännu en gång i fönstret — men ve och förbannelse! En ung man mycket fulare än jag, stod vid den

Skönas sida och betraktade ritningen. En blandning af iskallt och glödhett genomfor mitt inre. "Är det hennes fästman, hennes bror — hennes kusin?" "Kusina mig hit och kusina mig dit; det är och förblir hennes fästman, blef svaret i mitt frågvisa hjerta. Mattimmen var inne. Jag glömde att äta, och fördjupad i betraktelser, frågor och svar, öfverraskades jag snart af skymningen. Jungfru Stina kom opp med mitt eftermiddagskaffe. "Hvem bor der du Stina," frågade jag; "känner du den flickan som sitter der vid fönstret; hvad heter hon?" —

"Det är ingen flicka, bästa Herre," svarade Stina, "det är Fru Vågberg; hon är nära trettio år gammal, men en söt fru."

Jag föll ur molnena; den unga oskulden trettio år gammal och — gift! — Tack Stina som reste opp verklighetens stege, på hvilken min fantasie kunde klättra ned; han hade eljest gått och bränt opp sig — men är det sant du, att hon är gift och trettio år gammal, kanske du ljuger?" —

"Nej goda Herre, det är så säkert som amen på en liten bön," svarade Stina och satte brickan på bordet; "hon har två barn med sin man och ett hade hon förut." Stina aflägsnade sig hastigt, liksom tyckte hon sig hafva sagt för mycket, men vände ge-

nast om i trappan och begärde att få låna en bok, som *skulle* heta Frithiofs saga, der det *skulle* stå om en mycket vacker karl, som *skulle* vara kär uti en mamsell, som *skulle* heta Ingeborg, som han inte kunde få, emedan hon *skulle* gifta sig med en herre som *skulle* heta Kung Ring. Hjertans gerna lånade jag henne boken, med hvilken hon med synbart nöje aflägsnade sig. — Jag eftertänkte min nyss gjorda upptäckt om den obekanta sköna, kastade ögat ännu en gång åt fönstret, och fann henne, granneligen betraktad, mindre skön och intagande, så att jag till och med efter ett par minuter ej var det ringaste kär. Mitt kaffe med en mängd skorpor smakade mig oändeligen väl; ty liksom man under en brinnande kärlekstid är mindre matlysten, så blir man efter en förkolnad kärlek hungrig som en varg. Jag log åt min dårskap, och i skurrasket akompanjerad af min gitarr fördref jag för alltid Madonnan ur mitt hjertas ungarlsrum:

Nu vill jag fördrifva med mycken poesi
 Den bild som mitt hjerta förförde
 Och glömma det moln som jag svärmade i:
 Tack, Stina! som derur mig förde.
 Nu är jag som förr, vjd mitt sunda förnuft,
 Och fri som en fogel i blånande luft.

Det är mycket underligt att icke vara kär,
 Mer underligt dock att det vara;
 Om än det till fanders och blåkulla bär,
 Så tror man till himlen sig fara.
 Då vill man blott lefva af stjernornas ljus,
 Ty Kärleken är obeskrifligt konfus.

Som halshuggen tupp sig månede bete,
 En stund i en hiskelig yra
 Förutan aptit och ofantlig distré,
 Urständsatt att kunna sig styra;
 Så svärmar den käre i molnenas tjäll
 Med pantsatt förnuft uppå jordens Hotell.

Jag hade knappt slutat min sång för-
 än Stretensflygt inträdde med vilda ögonkast
 och ett besynnerligt uppförande. Hvad har
 händt dig, Bror Stretensflygt," frågade jag,
 "du ser ovanligt ledsen ut: Huru mår din
 Charlott?" —

"Den första tanke som loke hade, det
 var en lögn — ja! det var en förbannad
 lögn!" utbrast min förtörnade vän och drog
 mungiporna ända ner i halsduken. "Den

sakram. . . Friberg," återtog han efter en stund, "jag hänger mig, och hon, Charlott jag dränker mig; ve den olyckliga balen och den nya bekantskapen och alla nöjen på Djurgåln och Norrbacka — Hon har öfvergifvit mig den trolösa, brutit sin ed och är nu fö-fö-förlofvad med Friberg — Nej adjö bror — nu går jag i norrström." — Inte så brodtom, ge dig ro, det är dessutom kallt i norrström den här tiden, — och om Charlott har öfvergifvit dig, så kan det vara lika stor lycka som olycka." — "Ja!" återtog Stretensflygt, "men i Stockholm blir jag ej längre, och i morgon reser jag ta mej f — till min farbror i Norrland, som du vet gjort mig flera anbud att komma till sig och biträda honom på Bruket." — Hälsa då vänner och bekanta i Hernösand, som du väl i förbifarten besöker," sade jag mera på skämt än allvare, nästan öfvertygad att resan ej skulle ske så hastigt; men jag bedrog mig. Morgonen kom och Stretensflygt var resfärdig. Jag skref några rader till en af mina vänner i Hernösand, och efter ett par timmar var von Stretensflygt försvunnen från Stockholm. "O Kärlek! jords och himmels under!"

Till bröder och Studenter

i

Upsala.

När kärleken fångat små hjertan i snaran,
 (För vådliga faran
 Bed Gud dig bevara, min älsklige bror!)
 Då är det väl roligt
 Och mycket förtroligt,
 Så länge som kärleken höll hvad han svor:
 Men snart komma sveken,
 Då slutar sig leken,
 Och strängarna brista på glädjens fol.
 Då vill man sig hänga,
 Till hafsbotten tränga
 Och hjertgropen spränga
 Med skott och pistol. —
 Derför dig bevara
 För kärlekens snara:
 De locka i fara
 De blå-ögon klara.

Tro aldrig dess nöjen
 Dess kindrop dess löjen
 Bedraga, ty kärlek är plågornas mor;
 Dess trollkonst är stor
 Men falskheten bor
 På läppen, som svor
 Den brinnande eden vid stjernornas Chor!

Svär aldrig i kärlek, det manar till qvalen;
 Fyll heldre pokalen,
 Och kärlekens dämon ur bröstet fördrif.
 Drick brorskål med himlen, kusinskål med
 jorden:

I Söder och Norden
 Ej fångsle en flicka för evigt ditt lif!
 Från solkronan svalla
 Guldstrålar och falla
 På ängsblommor alla,
 Hejfalliralla
 Och kyssa hvar blomkind så glödande varm;
 Så låtom oss dricka
 Och le med hvar flicka
 När stjernorna blicka
 Och lifsuren picka,
 Tills hejdade hemskt af förgängelsens arm,
 De knäppa sin sista sekund i vår barm!

V.

Den gamla tiden är mig kär,

Den gamla Hernösandska tiden.

Ungefär en månad efter dessa märkliga kärlekshändelser, en vacker afton, föll det mig in (ty jag har stora infall) att jag ofelbart måste hafva bref från Norrland med dagens post. Jag skickade Stina att höra efter, under det jag sjelf uppdukade en så kallad student-sexa, emedan jag väntade en af mina Upsala vänner, som likväl ej kom. Afrifna blad af en Disputation tjenade som servett. En karafin bränvin från källaren Dufvan, smör bröd och mesost, jemte en ypperlig anjovis och en butelj öl utgjorde den stora anrättningen, hvilken jag knappt hunnit ställa i ordning, då Stina ankom med det efterlängtrade brefvet. Det var från samma vän, till hvilken jag skref med von Strentenflygt. Sedan jag sett från hvilken det var, gjorde jag mig en delikat mesost-smörgås, kastade mig i soffan och läste:

Hernösand . . . , . .

"Tack bäste broder! för din putslustiga skrifvelse jemte hälsningarne med von Stretensflygt, hvars bekantskap jag gjorde på Altins källare. Han reste ut till landet dagen derpå, sedan vi tagit afskedsknappen på Bäckströms. Han lofvar att komma ofta till staden, då han bor så nära och finner den så trefflig — — — Den boken, som du nämner om, har jag väl läst, men känner ej författaren. Af titeln: En Vinter i Hernösand lockades jag, liksom du, att kasta ut mina modiga 28 sk. B:ko, för att tillfredsställa min nyfikenhet. Författaren tyckes mig dock hafva ljugit oändligen väl. Den omtalade "Majorskan på Storgatan" har aldrig funnits här, så länge jag varit Hernösandsbo. Ingen häst har heller skenat med någon "Apollo från Nyköping;" och, efter hvad jag hört af flickorna - - n - - , finns ingen "mormor" i hela Hernösand, alraminst på Storgatan, som har stuckit sig någon "grön ylleschal" sedan år 1830." (Här måste jag göra ett afbrott i läsningen, emedan jag fann för godt att föranstalta en ny upplaga af min stora mesostsmörgås; men snart med min ostströdda halfnåne och en strykande aptit intog jag min förra plats och fortsatte:) "Det ar-

bete, du under din kondition på Vermdön omnämnde, hvarmed Regeringen syselsatt en mängd menniskor, nemligen att med sten fylla sundet emellan Fredriksborgs fästning och Ringdö-landet, lär nu vara fullbordadt. Således är den handels-spekulation, du föreslog Hernösandsboarna, att för samma ändamål till kronan afyttra det stora Vårdkasberget utom staden med sin ofvanpå stående biskoppsmössa, till intetgjord. Så går det väl äfven med din sednare proposition, att liksom den ofantliga trähästen i Troja, införa det ofantliga Vårdkasberget på Hernösands stortorg och på dess spets upbygga ett observatorium för astronomiska undersökningar om norrsken, hvarigenom staden skulle vinna en odödlig ryktbarhet. I dess ställe lär den nya kyrkbyggnaden komma att snart företagas. Visst är vår gamla domkyrka skral, och taket till och med genomskinligt, men ej sitter man der, som du tror med uppspänd paraply i regn och ruskväder. Vi roa oss rätt tappert i Hernösand Baler, soireer, supeer, slädpartier omväxla outhörligt, ock det öppna, glada och fria umgängeslivet gör Hernösand i min tanka, till en af de treffligaste småstäder i Riket. Sjelfva sydläningen, som flyttar hit beklagar sig ej: man trifves, man finner sig ock jag —

"Kung Bels söner gerna drage
från dal till dal!"

jag drager ingenstädes; jag trifies här obeskripligen och kommer aldrig från Norrland, om ej ödet på ett obarmhärtigt sätt griper mig i benet och slungar mig till annor ort. Nu skulle du vara här och se det fullblommande Skönhetssläktet, hvaraf du vid din sista härvaro endast såg den uppskjutande knoppen. Ack, de sötungarna! Vet du! man kan bli kär i — dem allesammans; Man står som en räf i ett hönshus och vet ej hvilken pulla man vill ha. Men jag tala om kärlek! Jag arma syndare med min ringa spannmålslön, hvars njugga tunnor allesammans, snart sagt, kunna inrymmas i den förgylta knappen på Skoltaket — nej farväl broder — nu kan jag af kärlek och harm ej skriva längre. Jag hoppas dock på bättre tider, liksom jag tillönskar dig allsköns grönskande salutem af höjden." —

VI

"Movitz, Movitz! slå i, slå i

Min flicka har glömt mig jag dör trogen"

F R E D M A N.

Jag sitter gerna i skumrasket om aftnarna och fantiserar. Fantasiens öga ser likasom bättre i mörkret. Man får ej därför inbilla sig att fantasten hör till uggleslägtet, eller i poetisk utflykt kalla ugglan för skogens phantasus. Men derom må de lärda tvista. Jag satt i min soffa helt nyligen och drömde efter vanligheten, "Ljufvaste drömmen om framtid och ära," då Stina kom dängandes uppför trappan och lemnade mig ett bref som hade kommit med dagens norra post. "Frun helsa och bad," tillade hon: "att Herrn skulle vara så god och låna henne en bok, som skulle vara skrifven af en som hette - ja hvad i all världen hette han nu igen - det börjas på Stussen - - bb ja Herrn vet väl sjelf." Jag skickade boken genast till

min nobla värdinna, emedan jag lätt förstod att det var *Tre September dagar i Stockholm af Sturtzenbecher*, som hon begärt. — Men ve! och bedröfvelse! jag öppnade brefvet, som var från samme nordiske vän, som Läsaren känner förut genom hans förra nyhetsrika bref från Hernösand. Nu voro nyheterna mindre roliga. "Tidningarne äro onde." Farväl älskade Läsare! "Stretenflygt är förlofvad och gifter sig i dessa dagar med den söta Anna - - b - - " - O, huru Ödet läker med menniskan! Hon min barndomsbrud, som mitt hjerta i tysthet utkorat, och som en gång gaf mig sin ed och sitt löfte under den flammande Carlavagnen förskjuter mig nu trolöst och gifter sig med en annan. Farväl, älskade Anna! Du skall ej se mig, emedan jag, för att bevisa min kärlek, ofördrojligen antingen måste skjuta mig eller anlita en Repslagare.